

చైతన్యం

శ్రీ 'కాకా'

సాధనసమితి

"మాణిక్యం....."

"మాణిక్యం.....నిన్నే నే!"

"మాట్లాడవేం? నీ చదువు తగలెయ్యి! యిదెక్కడ దాపరించిందే దీకు! ఎందుకొచ్చిన చదువే యిదీ? రోజూ యేదో పుస్తకాలో, పేషర్లలో చదువుతుంటావు? నిన్ను చిన్నప్పుడు చదివించడం యెంత పాపం అయిపోయిందే!"

"చదువో, చదువో అని యేడుస్తావేం? ఇప్పుడేమంత ములిగిపోయింది అలాగ ఆరుస్తున్నావో?"

"నెమ్మదే! అవతల శ్రేష్టిగారొచ్చారు. సీకోసం కూర్చునివున్నారు. త్వరగా వెళ్లు....."

"ఛీ! శ్రేష్టిగారంట శ్రేష్టిగారు! వాడూ నువ్వుకలిసి యేట్లోదిగండి. వే వెళ్లును....."

"ఇదేమిటే, మతిపోయిందేమిటే నీకూ? ఒక్కవిల్లవు కదా అని గారంగా చూసుకుంటే యెంతవరకూ వచ్చేవే?"

"నీ తెన్నిసార్లు చెప్పాను? యింత పెద్దదానవయ్యావు. బుద్ధిలేదూ దీకు! నాకావృత్తి చెయ్యడం యిష్టంలేదని చెప్పడంలేదూ?"

"అయ్యో! అయ్యో! యెక్కడైనావుండటే యిటువంటి అపూయిత్యం! ఇదేమిటే కులవృత్తి మానేస్తానంటావో? నలుగురూ నవ్వరూ? మన గౌరవం వుంటుందా యింక?"

"నీ ముఖం! గౌరవంకూడానా! మానాన్ని అమ్ముకోటం మానేస్తావంటే నవ్వుతారా?"

"మాన మేమిటి! మానం గీనం అని పుస్తకాల్లోచదివి కులవృత్తి మానేస్తావా? మన పంశంలో యెప్పుడైనా విన్నామా యిటువంటిది. లేకపోతే చాల్చగడవటం యెలాగా?"

"చాల్చే గడవదూ? బ్రతికే వాళ్ళంతా యీ వృత్తితోటే బ్రతుకుతున్నారా? యీ వృత్తితో బ్రతికేకంటే అడుక్కుని తింటే మెరుగు."

"అట్టడైన పుస్తకాలూ చదివి యెలాగా నేర్చేవు...అదుగో ఆయన పిలుస్తున్నాడు. దాగుండదు అవతల పెద్దమనిషి వచ్చినప్పుడు."

"పెద్దమనిషా? పకువా? నా కిష్టంలేదని చెప్పితే వాడికి బుద్ధిలేదూ? యింకా తిరుగుతాడు!"

"దోగంవాళ్ళకి బుద్ధిమేమిటే? మన వృత్తిమనం చేసుకోవద్దూ? ఎంత పాపం వచ్చిపోయింది! అవతల ఆ పెద్దమనిషివచ్చి కూర్చున్నాడు, యేం చెప్పేది?"

"యేం చెప్పేదా? యీ చారిత్రక యెముకలు విరగగొట్టిస్తానని చెప్పి జ్ఞానంలేదూ, గడ్డి తిండున్నాడా?"

"నెమ్మదిగా మాట్లాడవే ఆయనకి వినబడుతుంది! మళ్ళీ మన గుమ్మం తొక్కుతాడా?"

"వెదవ! యీసారి గుమ్మం తొక్కడంటే వాణ్ని నిన్ను కూడా యిడివిస్తాను."

"యెంత కర్మంవచ్చింది! యేం జెయ్యనూ? యీవేళకేదోచెప్పి పంపేస్తాను....."

ఇదేతంతు నాలుగు రోజులనుంచి తాయారు యింట్లో, తాయారు ఆ చుట్టు ప్రక్కలకు ప్రసాదికెక్కినవేళ్య. తన కాలంలో మంచి అందంగానూ, నాజూకుగానూ వుండేది. కూతురు మాణిక్యంకూడా యిప్పుడలాగేవుంది. వుదయిస్తున్న యౌవనం, వికసితాన్ని అంగసౌష్ఠ్యం, చిన్నప్పుడు యేదో కొంతవరకూ చదువుకుంది, జ్ఞానాభిలాషవల్ల ఆ కొద్దిచదువునే వృద్ధిచేసుకుని శాస్త్రాలు, రాజకీయాలు అర్థంచేసుకోగల శక్తి సంపాదించింది. వేళ్యవృత్తిలో వున్న సీచత్వాన్ని, ఆత్మగౌరవ భంగాన్ని గ్రహించింది. తల్లి వృత్తిలోనికి దింపబోతే తిరుగబడింది. శాయకత్తులా తల్లి ప్రయత్నాలను అడ్డుకుంది. తన్ను చెరపవచ్చిన వాళ్ళనందర్నీ వెనకా ముందూ చూడకుండా నిలబెట్టి కడిగేసింది.

తాయారు మాత్రం తనపట్టు విడవలేదు, వీళ్ళూ, వాళ్ళూచెప్పిన మాటలు విని, యేవో పుస్తకాలూ చదివి చెడిపోయిందనీ, పట్టుపట్టితే దారిలోకి వస్తుందని తాయారు వుద్దేశం. యెన్నోవిధాల బ్రతిమాలింది కూతుర్ని, వినకపోతే భయపెట్టింది, యెంతచెప్పినా సరే మాణిక్యం భల్లూకపు పట్టుపట్టింది. అంత కంతకూ తల్లిపోరు యెక్కవైపోతూంది. ఇంక లాభంలేదలి నిరాహార దీక్షపూనింది. దాంతోనైనా తల్లి మనస్సు తిరుగుతుందేమోననీ. కాని కూతురుకంటే వైది తల్లి. తాయారుకూడా వుపవాసం మొదలెట్టింది. వేళ్య వృత్తిలో దింపితే చచ్చిపోతానని కూతురు, దిగకపోతే చచ్చిపోతానని తల్లి.

ఇరుగు పొరుగువాళ్లు నలుగురూ కూడేరు, మాణిక్యం పట్టుదలచూస్తే వాళ్ళకి ఆశ్చర్యం, జాలికూడా కలిగింది. ఆ చివరకి యెలాగైతే నలుగురూ కలిసి తల్లిని వొప్పించారు మాణిక్యం తన యిష్టం వచ్చినట్లు ప్రవర్తించడానికని.

నేళ్యవృత్తిమీద కలిగిన విప్లవభీజాలతో పాటు మాణిక్యంలో జాతి యతాభావాలకూడా మొలకలెత్తాయి. దేశాన్ని ప్రేమించడం, దేశసేవ చెయ్యడానికి కుతూహలం ఆమెలో వృద్ధిపొందాయి. దేశస్వాతంత్ర్యంకోసం కోటి దేశీయులుచేస్తూన్న సేవలో పాల్గొనాలని తీవ్ర ఆభిలాషకలిగింది.

మహాత్ముని నాయకత్వాన్ని దాస్య విమోచనంకోసం దేశంలో సత్యాగ్రహం జరుగుతుంది. దేశసేవభిలాషియైన మాణిక్యం చిన్న హృదయం ఆగింది కాదు. మహాత్ముడికివ్రాసి అనుజ్ఞాపత్రం తెప్పించుకుంది. సత్యాగ్రహంచేసింది. ఇప్పుడు కారాగారవాసం చేస్తూంది.

అనాధులైన బాలబాలికల్లో యిటువంటి రత్నాలు యెన్నివున్నాయో!

(విషయం జరిగింది. రచనమట్టుకే నాది)